

Tytti Tuppurainen sd

Keskustelualoite sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2024

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen taloudella on suuria haasteita, mutta myös suuria mahdollisuuksia. SDP esittää hallituksen politiikalle oikeudenmukaisemman ja vahvemmin tulevaisuuteen suuntautuvan vaihtoehdon. SDP:n vaihtoehdossa taloutta tasapainotetaan samassa mittaluokassa kuin hallitus mutta niin, ettei kenellekään aseteta kohtuutonta taakkaa. Samalla SDP pitää kiinni Suomen ilmastotavoitteista ja luontokadon selättämisestä.

Suomen talouden vaikeuksista on käyty laajaa keskustelua. Pitkään jatkunut matala syntyvyys yhdistettynä viime vuosiin saakka matalalla tasolla olleeseen työperäiseen maahanmuuttoon on johtanut ikärakenteeseen, joka on verrokkimaitamme haastavampi. Pienemmän työikäisen väestön on kannettava kasvavat ikäsidonnaiset menot. Keskuspankkien toimet inflaation hillitsemiseksi ovat nostaneet korkotasoa nopeasti. Myös kansainvälisistä suhdanteista tulee vastatuulta.

Työvoiman hitaan kasvun ongelmaa pahentavat matala investointiaste ja laskuun kääntynyt koulutustaso, jotka yhdessä ovat johtaneet heikkoon tuottavuuden kasvuun. Suomen talouden keskeisimmät ongelmat ovat työvoiman saatavuus, koulutustaso ja investoinnit.

Julkista taloutta on välttämätöntä tasapainottaa, mutta pitää muistaa, että tasapainottaminen ei korjaa talouden vakavimpia pitkän aikavälin haasteita. Huonosti ajoitettu ja kohdennettu sopeutus voi päinvastoin pahentaa ongelmaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Orpon hallitus sai kriiseistä huolimatta hyvän perinnön, jolla lähteä ratkomaan monen hallituskauden aikana kertynyttä julkisen talouden tasapainon haastetta. Työllisyysaste oli ennätyslukemissa, ja parlamentaarisesti oli päästy sopuun TKI-paketista, joka on yksi kasvun keskeisistä mahdollistajista.

Tälle pohjalle olisi ollut hyvä rakentaa. Orpon hallitus ei kuitenkaan ole ollut halukas tai kyvykäs toteuttamaan kestäväälle kasvulle tärkeää kolmipilarista kokonaisuutta. Hallituksen vaihtoehdosta jäivät puuttumaan ne kaksi muuta pilaria: määrätietoiset toimet koulutusasteen laskun pysäyttämiseksi ja laajat toimet työvoiman saatavuuden parantamiseksi.

Samalla kun kasvutoimet loistavat poissaolollaan, hallitus tekee talousarviossaan ennennäkemättömän kovat leikkaukset palveluihin ja kaikkein pienituloisimpien toimeentuloon. Silti Orpon

Keskustelualoite KA 4/2023 vp

hallitus ottaa lähes 40 miljardia euroa velkaa — siis aivan saman verran kuin edellinen, vaalipuheista huolimatta ja ilman koronakriisiä.

Nyt tarvitaan laajaa ja ennakkoluulotonta keskustelua Suomen taloudesta ja talouspolitiikan suunnasta, jotta voimme vastata hidastuvan kasvun, ilmastonmuutoksen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden asettamiin haasteisiin. Sosiaalidemokraatit tarjoavat perustellun vaihtoehdon hallituksen epäoikeudenmukaiselle ja eriarvoistavalle linjalle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2024.

Helsingissä 23.11.2023

Tytti Tuppurainen sd